

9314/357

- ONZE BODE -

ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN AMBTENAREN BIJ
DEN INLANDSCHEN BESTUURSDIENST TE SEMARANG.
VERSCHIJNT MAANDELIJKS, ONDER REDACTIE VAN HET BESTUUR.

Redactie en Administratie: *DIRMAN* 1e. Laboeanweg No. 21, Semarang

ABONNEMENTSPRIJS: bij vooruitbetaling per half jaar f 2.50

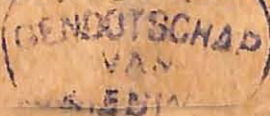
Adres jang soedah terkenal.

M. ILLIAS, KLEERMAKER

Melajoestraat 61 — Telefoon 2237 — Semarang.

Sanggoep menerima pakerdjaän boeat Toean-toean dari model apa sadja. Dan kami djoega ada sedia Kain-kain boeat terima pesenan jang soedah djadi. Hal pembikinan dan potongan kami tanggoeng netjis (modern) dan tjepat, pendek koerang perloe kami poedji pandjang lebar. Kami harep Toean-toean bikin pertjobaän dan memboektikan sendiri.

Menoenggoe pesenan dengan hormat.

TOKO

„Zwitserland”

PEKODJAN No. 14 SEMARANG.

Adres jang paling baik boe-
wat horloge, lontjeng, wekkers,
barang-barang lapis mas dan
perak, dan djoega bikin betoel
lontjeng, horloge dan gramo-
phone dengan mendapat soe-
rat tanggoengan 1 taioen.

- ONZE BODE -

ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN AMBTENAREN BIJ
DEN INLANDSCHEN BESTUURSDIENST TE SEMARANG.
VERSCHIJNT MAANDELIJKS, ONDER REDACTIE VAN HET BESTUUR.

Redactie en Administratie: *DIRMAN* 1e. Laboeanweg No. 21, Semarang.

ABONNEMENTSPRIJS: bij vooruitbetaling per half jaar f 2,50

Inhoud.

1. De Inlandsche Rechtskundigen
2. De handen aan de tong-tong
3. De Inl. Rechtskundigen en de Inl. Bestuursambtenaren.
4. Een en ander omtrent de komende Regentschapsraden in Midden-Java
5. Uit de Pers
6. De samenstelling van onze toekomstige ranglijst.
7. De Regentenconferentie,
8. Banale filmpjes.
9. Terugbetaling van te veel genoten inkomsten.
10. Regentschaps - ordonnantie.
11. Errata.

De Inlandsche Rechtskundigen

Met verwondering, met ongemengde gevoelens, hebben wij het bericht in de „Locomotief” van 17 April j.l. gelezen, als zouden onder de Inlandsche rechtskundigen een ontevreden stemming inzake hun promotiekansen heerschen. Ter verbetering hiervan zouden ze dan naar alle waarschijnlijkheid aan de Regeering het voorstel willen indienen, ten einde eventueel opgenomen te kunnen worden in het Inlandsch B. B. - corps.

Alsdan zouden ze zich gaarne geplaatst zien als secretaris van een regentschapsraad, ten einde — eenmaal in dat corps opgenomen zijnde — hooger te kunnen opklimmen tot Patih en hooger.

Inderdaad, het regentsambt, dat voor vele Aib's—de „bibit” voor het Inlandsch B. B.—zoover in het verschiet ligt, trekt de Inlandsche rechtskundigen — de outsiders — aan. Inderdaad, het *regentsambt* lacht hun toe! Wie zou nu geen regent willen worden?! Vooral niet zonder zich in te spannen?

Hiermede hebben wij echter niet de bedoeling, om hun dat ambt, dat voor vele Aib's-niet-regentszonen toch haast onbereikbaar is, te betwisten! Integendeel. . . . Wij zullen ons ook niet hoogmoedig wanen door hun toe te roepen: „Schoenmaker, houd je bij je leest!”, want dit is een heel andere kwestie.

Als ontwerpers van regentschapsverordeningen zouden de Inlandsche rechtskundigen door hun juridische kennis zeer zeker op hun plaats zijn, maar zullen daartoe de tegenwoordige secretarissen, grootendeels gediplomeerde ex-wedono's of ex-assistent-wedono's met veel dienstjaren — een groot deel zelfs afkomstig van de Bestuurschool—niet capabel zijn? Hebben deze zich door hun jarenlange praktijk niet op de hoogte gesteld van dessatoestanden, welke hun bij het ontwerpen van die verordeningen den weg kunnen helpen? Wat is voor een Inlandsch B. B.-ambtenaar meer noodig dan dat?

Waarvoor zijn nu vakscholen door de Regeering opgericht? O. i. om de jongelieden in bepaalde richting op te leiden.

Welnu, mocht eenmaal aan het verlangen van de Inlandsche rechtskundigen worden voldaan, waarom zouden opzichters, onderwijzers, landbouwconsulenten, veeartsen en artsen niet als zoodanig benoemd kunnen worden, aangezien de B. B.-ambtenaar ook te maken heeft met irrigatiewerken, schoolzaken, landbouwvoorlichting, veeartsenij en hygiëne? Ook zij kunnen zeker — evenals de Inlandsche rechtskundigen — het B. B. van dienst zijn door hun speciale *vakkennis*.

Per slot van rekening betwisten wij hun zeker de oogst, die zij niet hebben gezaaid. Wat een moeilijken tijd hebben de Aib's, de fd. mantri's-politie en de assistent-wedono's niet gehad, vóór hun benoeming tot secretaris of Wedono en hooger. Hoe dikwijls hebben zij niet door een zuren appel moeten heenbijten, ten einde een karweitje te moeten verrichten, wat huns inziens niet in de haak is?

En als een donderslag komt plotseling dat idee bij de Inlandsche rechtskundigen om opname in het Inlandsch B. B.-corps!

Komt heeren Aib's, laat ons strijden voor ons recht
Laat ons niet verdringen!

Noot. Bij het ter perse gaan van dit stuk, bereiken ons twee artikelen nopens deze aangelegenheid, die wij hieronder publiceren.
Red.

De handen aan de tongtong.

Onder het hoofd „Ontevreden Rechtskundigen” werd in *de Locomotief* van 17 April jl. het bericht opgenomen, dat naar alle waarschijnlijkheid een voorstel aan de regeering zou worden gedaan om voor de rechtskundigen open te stellen de functie van Secretaris der regentschapsraden met het vooruitzicht op te kunnen klimmen tot patih en hooger, alzoo regent.

Dat deze tijding met gemengde gevoelens door het Inl. B. B. corps, speciaal de groep der Gediplomeerden, werd ontvangen, ligt voor de hand.

Reeds meermalen heeft hun slechte positie een punt van bespreking uitgemaakt o. m. op de Regentenconferenties met den Gouverneur-Generaal, zoowel op West- als Midden-Java, n. l. bij de beantwoording van de vraag, waarom de animo voor den Inl. B. B. dienst vermindert. Menig regent, die het wel meent met zijn ambtenaren, heeft van de hem geboden gelegenheid gebruik gemaakt om de belangen van het Inl. B. B. corps naar voren te brengen en gegronde grieven die onder hen leven, bloot te leggen, doch

de door hem aangeprezen middelen om den toeloop naar het Inl. B. B. te bevorderen o. a. door positieverbetering, kunnen de instemming der regeering niet verwerven, aangezien het tegen onoverkomelijke financiële bezwaren zou stuiten.

Inderdaad zouden de rechtskundigen, door hun speciale juridische vakopleiding, op het „bureau” van den Regent wel op hun plaats zijn en als ontwerpers van Regentschapsverordeningen, die getuigenis moeten afleggen van de activiteit van den Raad, goede diensten kunnen bewijzen, maar men bedenke wel, dat kennis van Regentschapstoestanden daarbij ook een niet te onderschatten factor vormt, wil de getroffen maatregel inderdaad aan haar doel beantwoorden. De bevordering van den Rechtskundig-Regentschapssecretaris tot Patih en eventueel Regent zou m. i. terecht als een miskennis van hun verdiensten door de Gediplomeerde B. B. ambtenaren worden beschouwd. Bovendien is het ambtenarspad van den rechtskundige vergeleken bij dat van den A. I. B. niet bezaaid met voetangels en klemmen, zoodat, indien het voorstel aangenomen wordt, de hoogste rangen door hem zonder hindernissen kunnen worden bereikt.

Anders is het met den Inl. B. B. ambtenaar.

Zijn taak is omvangrijk, hij is irrigatieman, landbouwconsulent, veemantri, belastinginner, deurwaard, enz; vooral in deze laatste hoedigheid wordt hij m. i. met recht de boeman van den kleinen man beschouwd, van de „tiang alit,” die in hem juist zijn vertrouwde moet zien.

Dat hij daarbij wel eens fouten maakt spreekt van zelf; het beste paard struikelt wel eens, bovendien, gezien de uitgestrektheid van zijn bemoeiingsfeer moeten hem kleine tekortkomingen kunnen vergeven. Zijn salaris is niet evenredig aan de belangrijkheid van zijn beroep en zijn opleiding, zoodat hij zich niet zelden genoegens moet ontzeggen. De gevaren, waaraan hij zich dagelijks bloot stelt, zijn legio, zoodat het niet noodig is deze hier op te sommen. De moord op den Wedono van Menes tijdens de communistische onlusten in Bamtam evenals de aanslag op den A. I. B. Merah Djohan sjah in het Kandangansche (Zuidere en Oosterafdeeling van Borneo) liggen nog verschen in het geheugen. Dat tegenover deze opofferingen een behoorlijk loon moet staan, n. l. waardeering van zijn arbeid, zich manifesterende in behoorlijke promotiekansen is niet meer dan billijk. Is de kans voor de jongeren om eens den Wedono- en patihrang, of maar niet te spreken van regentsrang, te bereiken thans gering, hun hoop wordt wreedelijk door bovenbedoeld

tijding gestoord. In dit verband meen ik wel de woorden van Prof. Mr. B. C. de Savornin Lohman, gesproken bij de behandeling van de Indische begroting in de 1e. Kamer op 16 April jl. in herinnering te mogen brengen: Hulde brengt hij aan 'sLandvoogds krachtadig optreden tegen het communisme, maar een gevoel van onbehaaglijkheid vervult niettemin het corps B. B. ambtenaren. Spreker zegt het te betwijfelen of dit corps, hetwelk in de Kamer wel eens geprezen mag worden wel voldoende steun van de overheid ondervindt bij de uitoefening van zijn moeilijke taak. Vooral de taak van het Inlandsch corps acht spreker moeilijk."

Niet onvermeld mag m. i. worden, dat het Inlandsch B. B. corps o. a. een Rechtskundige telt, die bovendien in het bezit is van het einddiploma van de Prins Hendrikschool met 5 j cursus, welke gelijk staat met H. B. S. 5 j c. Hij heeft bij het Inl. B. B. ook van beneden af moeten beginnen.

Door de aanneming van het voorstel zou aan het Inl. B. B. corps een groot onrecht worden aangedaan en een „stemming“ worden teweeggebracht, die aan de toch al niet goede corpsgeest afbreuk doet.

Waar het spreekwoord zegt dat „prêve nir vaut mieux que guérir, is het te hopen, dat de Regeering zich ernstig beraadt alvorens Zij tot dien stap overgaat en bedenkt, dat ook voor het Inl. B. B. geldt: „... en zonder blijmoedigheid kan arbeid geen vruchten dragen“.

SOERA WANA.

De Inlandsche Rechtskundigen en de Inlandsche Bestuursambtenaren.

De Inlandsche Rechtskundigen komen in het gedrang; de Inlandsche Rechtskundigen zijn ontevreden. Niet universitair opgeleid, worden ze, na een groote 10-tal dienstjaren, als voorzitter en onder-voorzitter van landraden, dezelfde of meerdere werkzaamheden opgedragen als de, vaak hun ondergeschikt, jonge Meesters in de rechten, op een gelijk — wellicht ook lager? — salaris. De ontevredenheid is geboren, in dezen zin, dat ze met de hun ter beschikking staande middelen naar positieverbetering zoeken. Dit moeten wij, Inlandsche bestuursambtenaren hetzij gediplomeerd, hetzij ongediplomeerd, ten volle waardeeren. Immers een leven zonder streven naar iets beters, iets hoogers, is

geen leven, is dood! Tot zoover loopen onze wegen parallel, want ook de misdeelde Inlandsche bestuursambtenaar tracht onverpoosd positieverbetering te vinden en te bereiken. Tot hier aan toe kunnen wij luide samen schreeuwen: „Aanschouwt de onevenwichtigheid en geeft ons verbetering!“ Maar nu! „Naar alle waarschijnlijkheid zal thans een voorstel aan de regeering worden gedaan om voor deze categorie ambtenaren open te stellen de functie van secretaris der regentschappen. Zij zouden dan tot Patih en eventueel hooger kunnen opklimmen, terwijl ze tevens zeer goede diensten kunnen bewijzen aan de regentschappen, wier verordeningen en andere bepalingen, vrij hoge juridische eischen stellen aan de opmakers er van. En dat zijn toch als regel de secretarissen. „Deze zinsneden zijn overgenomen uit een artikel getiteld „Ontevreden Rechtskundigen“, opgenomen in het 1ste blad van „De Locomotief“ van 18 April j. l., welk bericht was overgenomen uit „De Java Bode.“ Wij weten niet, in hoeverre bedoelde berichtgeving juist is. Gedachtig evenwel aan het Javaansche spreekwoord: „Ora ânâ geni tanpâ koekoes, ora ânâ koekoes tanpâ geni,“ meenen wij geen termen aanwezig te zien om de echtheid er van in twijfel te trekken. Laten wij eerlijk bekennen, dat wij met bloedend hart die paar zinnen hebben gelezen; indien wij ons niet te groot hebben gevoeld, dan zouden wij haast gaan huilen van verdriet, omdat alweer de Inlandsche ambtenaar is, die in het hoekje zit, waar de slagen vallen.

Luttele jaren her heeft schrijver dezes gehoord, dat een uitmuntende Osvia-abituriënt verder wou gaan studeeren aan de Rechtsschool, wat evenwel niet doorging, aangezien hij weer van de 1ste klas zou moeten beginnen, want de grondslag der school is anders, de richting is niet gelijk, de studie beweegt zich op ander terrein. Ik dacht bij mij zelf: „Amen, het zij zoo!“ En nu? De Inlandsche Rechtskundigen willen in het bestuur komen? Dat ligt toch zeker buiten de lijn?

Wij hebben een Osvia; wij kennen een Bestuurschool. Op beide inrichtingen wordt een behoorlijke — laat mij bescheiden zijn en niet zeggen: flinke — dosis juridische kennis onderwezen. Indien nu leerlingen van die scholen het zoover hebben gebracht, dat ze Secretaris, Wedono of hooger zijn, dan hebben ze bereids de zure druiven, de wrange vruchten van den Inlandschen-bestuurs-vruchtenhof geproefd, meer: gegeten, dat ze er acute buikpijn van krijgen. Het pad van Gaib, mantri-politie, assistent-wedono leidt niet langs geurige rozen, het zijn geen eere-baantjes. Stelt dat het een disch was en U vertrouwelijk wordt uit-

genoodigd: „Komt, tast toe”, dan zal U met opgetrokken neus antwoorden: „Dank je hartelijk.” Als wij wedono, secretaris of hooger zijn, dan begint het pas een beetje dragelijk te worden. Indien het zoover komt, dan is er een groot 10-tal jaren achter den boeg. In al die jaren is onze juridische kennis zeker nog niet weggesmolten, integendeel, ze wordt nog verrijkt door de vele, in alle nuances voorkomende problemen. Dit komt zeker goed te stade voor het secretarisschap en hooger en het is zeker wel gemotiveerd, dat daarvoor de hierbedoelde bestuursambtenaren worden gerecru-teerd. Ik geloof, dat ik niet mistast, indien ik beweër, dat het verkeerd gezocht is, dat heeren van andere richting dezen kant willen opgaan.

„ Zij zouden dan tot patih en eventueel hooger kunnen opklimmen,” zoo vermeldt het krantenbericht verder. Wie een zoete mangga in de kruin van een boom wil bemachtigen, behoort van onder af aan te klimmen, met al de risico, die daar-aan verbonden is: de beet van de groote roode mieren (kangkrang, Jav.); de jeukende pijn van een rupsenhaar; de omhelzing van de venijnige „oela ga-doeng”; het gevaar op een broze tak te belanden en te vallen, enz. Ziet naar den Inlandschen bestuurs-ambtenaar, die van de onderste sport van den gladden ambtelijken ladder begint te kruipen. Als er iemand is die de meeste aanspraak op de mangga — die nog niet altijd zoet is — kan doen gelden, dan is het de Inlandsche bestuursambtenaar. Het zou gemakkelijker zijn, die mangga's klaar te vinden op de vruchten-schaal, gereed om geschild te worden, doch heeft God Adam niet bevolen: „In het zweet Uws aanschijns zult gij Uw brood verdienen!”

In de „Bahagia” van 13 Mei 11. werd deze aan-gelegenheid ook aangeroerd. Voorzover zij aan onze zijde staat, zijn wij er erkentelijk voor. In haar ijver evenwel om den gulden middenweg te bewandelen, raakt zij soms op dwaalwegen. Zij vindt dien overgang een aanwinst, omdat er dan meer intellectueele krach-ten in het Inlandsche B. B. komen en zou eventueel ook abituriënten van de Landbouw-, Veeartsenschool, Cursus voor de Volksgezondheid, e. a. toegelaten willen zien. Men wil toch een Professor in de chemie geen Hoogleraar in de wijsbegeerte maken? Een knappe violist is toch nog niet altijd geschikt voor filmacteur? Van een knappe koekebakker kan immers niet gezegd worden, dat hij een prima kok is? Ieder zijn richting, ieder zijn deel, want anders schreeuwen lastertongen nog harder: „Het Inlandsch B. B. is een vuilnisbak,”

en de Oud-Osvianen zullen mompelen: „Timoen woeng-koek djaga imboeh.”

Wij gelooven, dat de Inlandsche Rechtskundigen hiermee een verkeerden greep hebben gedaan. Alles is zeker te goeder trouw gebeurd en niets kwaads wordt er mee bedoeld, doch elkeen begrijpt, dat wij dit als een klap aanvoelen, wij voelen hoe hoog de buitenstaanders ons schatten, wij voelen hoe miniem wij worden gewaardeerd. Wij erkennen ten volle, dat onze opleiding verbetering behoeft, — op dit aanbeeld zullen wij gestadig blijven hameren — toch is het zoo slecht niet gesteld, dat wij weggegooid moeten worden. De Inlandsche Rechtskundigen weten, hoe onze positie is, en daarbij nog deze ontgoocheling te moeten ont-moeten? Voorwaar, de druiven zijn zuur!

Moge dit voor den Bond van Inlandsche Rechts-kundigen een aanstoot zijn om zijn opinie in deze ken-baar te maken, het is onnoodig, dat er zooveel mis-verstand op de wereld bestaat.

Sastroprodjokoesoemo.

Een en ander omtrent de komende Regentschapsraden in Midden-Java.

IV.

Uit de voorgaande opstellen moge blijken, dat wil de instelling der regentschapsraden slagen in de eerste plaats onder de bevolking zelf belangstelling moet be-staan voor de behartiging der huishoudelijke belangen van het regentschap. Daarnaast is het inzicht noodig van medewerking tot verzorging dier belangen, die zij als hunne belangen moeten beschouwen.

Aan den anderen kant moet het beleid der Inland-sche ambtenaren in het bijzonder er op gericht zijn om de bevolking meer dan totnogtoe het geval was, door een taktvolle behandeling van zaken langzamer-hand de noodige vertrouwdheid daarmede bij te bren-gen en hen bovenal het noodige zelfvertrouwen te doen winnen om hunne gedachten uit te spreken.

Inderdaad wij, bestuursambtenaren, weten dat he-gros der bevolking ten platte lande — door de tijden heen — geheel onkundig en vreemd staat tegenover de wijze en manier, waarop zij worden bestuurd. Dit is niet te verwonderen, want hoevele eeuwen hebben zij alles niet stilzwijgend moeten toezien! Er wordt vóór hen bestuurd.

Schreef de Staatscommissie van 1848 in haar brief, dien zij den Koning tegelijk met hare voorstellen van Grondwetsherziening deed toekomen o. a. „Het is ongelooflijk, en Uwe Majesteit vermoedt niet, hoe vreemd de ingezetenen tot dusver aan kennis en behandeling, zelfs van de dagelijksche aangelegenheden der plaats hunner woning, zijn gebleven. Intusschen moet staatsburgerschap bij een werkzaam plaatselijk burgerschap beginnen“, dezelfde woorden kunnen wij thans en nog wel in ruimeren kring voor de inwoners der regentschappen herhalen :

Met menschen, die het a. b. c. nog moeten leeren moet straks in koor worden gezongen! Wel heeft de dirigent hier een zeer zware taak!

Te zwaarder wordt de taak, indien straks de personen, die den dirigent i. c. den Regent moeten bijstaan, onberekend blijken voor de hun toegedachte taak!

Het Binnenlandsch Bestuur toone zich nu een breedere opvatting. Zooals thans in Midden Java de regentschapsraden worden voorbereid, streng administratief, onder onsjes (ambtenaren) in den dienst, zelfs zoo dat de ambtenaren, in wier gebied geen verkiezingen voor kiesmannen worden gehouden zoo bedreovend weinig van de voorschriften weten, daar mag het niet naar toe. Het oude idee van „mee-mee maar“ alias „toeroet-toeroet sadja“ moet er uit.

Ach, er worden hier toch geen verkiezingen gehouden, waarom zal ik mij druk maken? Als de tijd komt, dat ik de voorschriften moet gaan toepassen, wel dan kan ik dit terzijntijd wel van een ander leeren :

Deze gedachten werken fnuikend. Ambtenaren, die dit niet inzien, hooren niet in ons corps thuis, niet omdat de zulken belemmerend werken voor den goeden gang van ons nieuw bestuursstelsel en omdat zij den tijdsgeest niet verstaan!

Uit de Pers.

De „Bahagia“ van 21 en 22 Mei j. l. vermeldt onmiddellijk volgende frappante gevallen bij de verkiezing van kiesmannen voor de Regentschapsraden.

Ra'jat dengen kiesman.

Pada soeatoe hari penoelis mendengar dari seorang saudara, bahwa di Kadjen, regentschap Pekalongan, soedah di adakan pemilihan kiesman. Ketika orang-

orang dalam kampoeng itoe di soeroeh berk oempoel oleh pegawai desa, wah ramai sekali, ada jang bingoeng dan takoet, sebab di panggil oleh toewan Wedono, dikira ada perkara soeatoe poen, jang mengoeatirkan pada desanja.

Apa lagi mas loerah atau pegawai lain tiada memberi katerangan jang sampoerna. (Barangkali mas loerah sendiri ta' mengerti maksoed kiesman ini)

Setelah semoea berkoempoel, maka pemilihan di djalankan seperti pemilihan kepala desa. Maka terpilih lah seorang bernama toean S. (seorang kaoem kolot). Toean S. ini mengira bahwa mendjadi kiesman itoe akan berhasil dan lebih koeasa dari pada loerah. Begitoe djoega ra'jat di desa itoe, katanja kiesmin (in plaats van kiesman, jaitoe seboetan pangkat baharoe ini dalem desa itoe) ada seorang jang pandai dan banjak hasil dan lebih koeasa dari pada loerah. Katanja, djika ada perkara jang loerah ta'dapat memoetoeskan, maka toean si kiesmin ini jang dapat memberi poetoesan. Pendeknja si kiesman di pandang orang jang kampion oleh ra'jat desa itoe.

Mesti sadja si kiesman laloe glèlang - glèlèng dan barangkali mengoetjap sjoekoer kepada Allah, oleh karena ia akan banjak redjeki (hasil hm). Mas loerah sadja bengkoknja (sawah dari negeri) soedah banjak, dan hasilnja teroes sadja, apalagi mas Kiesmin jang lebih koeasa dari pada Loerah???

Sedikit critiek terhadap pemilihan kiesman.

Waktoe saja koerang lebih 2 minggoe jang baroe laloe, didalam bepergian di bawahan Regentschappen Pati dan Koedoes, kebetoelan sekali di sitoe diadakan pemilihan kiesmannen boeat kepentingan akan ketetapan berdirinja Regentschapsraden pada tahoen 1930 j. a. d.

Ramailah orang banjak sama membitjarakan perkara itoe Raad, baik di dalam kampoeng - kampoeng, baik poen di desa-desa. Akan tetapi sajang sekali, ja beriboe sajang, bahwa orang-orang kampoeng dan desa terseboet, dari siapa Ra'jat oemoem terdiri, rata-ratanja sekali-kali beloemlah mengerti, apa itoe Regentschapsraad apa itoe kiesman enz.

Diantara mereka adalah jang bilang dan mengira, bahwa orang jang terpilih djadi kiesman itoe nanti akan dapat oepah enam roepiah sehari, kalau di adjak „begandringan“.

Ada jang mengatakan itoe kiesman mendjadi candidaat loerah atau petinggi, dan besoek akan di benoemd zonder pilihan lagi. Dan ada poela jang bilang teroes terang, bahwa mereka senjatanja beloem mengerti sama sekali tentang itoe hal, hanjalah menoeroet, pe-

rintah atau oendangan sadja dari fihak atas oentoe datang koempoelan memilih kiesman. Apa maksoednja apa goenanja, ta'bisa tahoe sebab katanja fihak prijaji B. B. *ndoro Sisten atau Wedono sama ta'soeka menerangkan maksoed dan toedjoean itoe pilihan kiesman, itoe Regentschapsraad enz.*

Apabila ada orang ketjil berani tanja, tjoekoeplah dapat balasan. *Menoeroet sadja kan ja'soedah, besoek kowe kan bisa taoe sendiri*".

Kedjadian sematjam di atas saja pertjaja, temtoe terdjadi djoega di lain-lain negeri. Pada waktoe saja berada di Toeban soedah menjaksikan sendiri tentang itoe hal.

Poen di Toeban sana tempo di adakan pilihan kiesman, pendoedoek rata-rata tjoema seperti belo meloe seton-manoetgroebjoek ora weroeh ing remboeg. Djoega lantaran pihak B. B. ta'maoe menerangkan itoe pada Ra'jat.

Kaoem Kromodongso pastilah ingin sekali bisa mengerti maksoed dan toedjoean pemilihan kiesmannen d. l l. poela jang bergandengan dengan itoe sampai seterang-terangnja, tetapi sekali lagi saja bilang beriboe sajang, ambtenaar B. B. ta'bisa taoe pada kaoem gogol ampoenja kepentingan. Pada hal kalau orang boekan golongan B. B. menerangkan itoe hal, ta'moedahlah dapat perhatian dan kapertjajaan dari pihak kaoem ketjil, di sebabkan boleh djadi karena memang boekan koeadjibannja itoe.

Doeloe salah seorang medewerker *Bahagia* di Pati pernah menerangkan hal Regentsch. Raad enz tetapi kaoem Kromo pastilah ta'tahoe itoe. Sedang di antara kaoem prijaji sadja misihlah terdapat jang kolot, begitoe kolot hingga pada ini zaman beloem biasa batja koran. Hidoep sebagai katok di dalam tempoe-roeng, misih sadja banjak terdapat diantara kami kaoem prijaji.

De samenstelling van onze toekomstige ranglijst.

Wij ontvingen dezer dagen van den Gouverneur van Oost-Java een schrijven, waarbij ons werd opgedragen tot indiening van opgave van de door ons op ons eind-diploma behaalde punten. De missive droeg tot onderwerp: samensmelting der ranglijsten van de gediplomeerde Ambtenaren voor den Inlandschen Bestuursdienst. Iemand, die het weten kon, deelde ons mede, dat men in verband met de wijziging der administratieve gebiedsindelung voornemens

is één ranglijst samen te stellen van alle in de provincie Oost-Java geplaatste gediplomeerde ambtenaren. Daarbij zou van het beginsel worden uitgegaan, dat het grootste aantal behaalde punten recht geeft op het hoogste nummer op de ranglijst; bij gelijk aantal punten zou ancienniteit of ouderdom beslissen.

Indien wij goed zijn ingelicht — voor zoover uit bedoelden dienstbrief en de daaraan gehechten modelstaat valt op te maken, is er geen reden om aan de juistheid van 's mans uitlegging te twijfelen — dan achten wij, belanghebbenden, zij het wat voorbarig, ons verplicht om te protesteeren tegen de te volgen werkwijze. Het behaalde cijfer toch geeft weliswaar de capaciteit van den leerling aan, doch alleen ten opzichte van zijn medeleerlingen uit dezelfde klas van dezelfde school; het drukt uit de waardeering van den onderwijzer, die het toekent. Ten opzichte van leerlingen uit andere scholen kan het cijfer nimmer dienen tot een betrouwbaar maatstaf ter beoordeeling van iemands capaciteit, ten eerste omdat het is toegekend door een gansch ander corps van onderwijzers en ten tweede, omdat de leerlingen dier scholen nooit met elkaar „competitie hebben gespeeld“ en dus geen sprake kan zijn van krachtverhouding.

Wat het toekennen van punten zelf betreft, weten wij uit ervaring, dat iedere onderwijzer hierover zijn eigen meening heeft en die ook volgt. In zooverre bestaat een algemeene gedragslijn, waar ter uitdrukking van de vordering, die niet onvoldoende wordt geacht, het cijfer 6 wordt gebezigd. Aan cijfers boven de 6 worden verschillende waarden toegekend, al naar gelang de onderwijzer veeleischend dan wel gemakkelijk te bevredigen is. Er zijn onderwijzers, die uit principe slechts drie soorten cijfers toekennen: een 4 voor „slecht“, een 6 voor „goed“ en een 7 voor „uitmuntend“, dit laatste gemeenlijk slechts toegekend aan den knapsten van de klas om het onderscheid te markeeren. Andere onderwijzers houden zich krap aan de officieele cijferlijst en produceert variaties van cijfers op het diploma en weer andere nemen den schijn aan van Jantje Secuur door te werken met plus- en minteekens en halven. Zoo valt het b. v. op, dat bij vergelijking van de eind-diploma's van twee Gaib's, abituriënten van verschillende opleidingsscholen doch beide met No. 1 geslaagd, het in het eene getuigschrift krioelt van achten, terwijl het andere diploma daartegenover slechts kan stellen cijfers van 6½, 7 en twee achten. Indien dus het punten-aantal als criterium blijft gelden, bestaat alle kans dat de met No. 1 geslaagde candidaat uit de eene Osvia op de ranglijst

komt te staan onder zijn collega uit de andere opleidingsschool, die b. v. met No 6 is geslaagd. Dit is voorzeker geen juiste weergave van kracht-verhouding.

Wij kunnen het niet genoeg waardeeren, dat voor de opmaking der ranglijst het royale beginsel van „rang naar capaciteit“ wordt gehuldigd, slechts moeten wij betreuren, dat de te volgen werkwijze ons om bovenomschreven redenen minder goed gekozen lijkt.

Het zou o. i. een oplossing zijn indien in plaats van het behaalde cijfer het klasse-nummer van den leerling als criterium wordt aangenomen. Want een candidaat, die met No. 1 is geslaagd, geeft ongeacht het hem toegekende cijfer, blijk van boven de middelmaat uit te steken en mag dus in geen geval komen te staan achter een uit een andere school, die b. v. met No. 6 is geslaagd — iemand dus van middelmatigen aanleg — alleen omdat op de laatste school de punten toevallig „goedkoop“ zijn. Een voorbeeld zal onze bedoeling wellicht duidelijk maken.

Men raadpleegt de archieven van de Osvia's en ziet daaruit met welk nummer elke candidaat is geslaagd. De houders van No. 1 uit de Osvia's van Probolinggo, Blitar en Madioen hebben dus allen recht op No. 1 van de ranglijst. Er moet dus getoetst worden, aan wien van deze drie mededingers den voorrang dient te worden toegekend en daarvoor leenen zich bij uitstek de door ieder behaalde punten. Echter dient onderscheid te worden gemaakt tusschen hoofd- en bijvakken. Immers het maakt een groot verschil uit of een candidaat voor zijn Nederlandsch een 8 heeft behaald en voor lijn- en kaart-tekenen een 5 of dat hij voor beide vakken onderscheidenlijk een 5 en een 8 toebedeeld heeft gekregen, ofschoon het totaal aantal punten hetzelfde is. Aangenomen dan, dat Nederlandsch het hoofdvak is, dan wordt uitgerekend hoeveel % de voor dat hoofdvak behaalde punten uitmaken van het totaal der op het diploma voorkomende punten en naar de grootte der uitkomsten worden de drie mededingers op de ranglijst op Nos. 1, 2 en 3 geplaatst. (Men vergelijkt dus niet eenvoudig de cijfers, voor dat hoofdvak behaald, met elkaar, want dit zou neerkomen op de juist door ons aangevochten methode). Mocht de percentage gelijk uitkomen — wat bijna ondenkbaar is — welnu, dan neemt men een tweede hoofdvak als toetssteen. Hetzelfde systeem wordt toegepast ten aanzien van de drie houders van Nos 2, 3 en zoo voort.

Op deze wijze meenen wij, dat het onvermijdelijke verschil in waardeering van de capaciteit van den leerling door verschillende onderwijzers tot het mini-

mum wordt gereduceerd en verrassingen worden voorkomen, daar iedereen weet, dat hij één nummer boven of onder zijn nummer-genoot uit de andere Opleidingsschool op de ranglijst zal komen te staan.

Er zijn natuurlijk nog andere werkwijzen denkbaar. Doch het is ons, belanghebbenden, ten slotte niet te doen om het middel, dan wel om het doel en dat is het tot zijn recht laten komen van het schoone beginsel van „rang naar capaciteit“.

Sbt.

De conferentie van Landvoogd en Midden-Java-regenten.

Op 21 Mei 1929 te Salatiga.

De conferentie werd behalve door de 26 regenten van Midden-Java bijgewoond door den gouverneur, den heer P J. van Gulik, den waarnemend adviseur voor Inlandsche Zaken, den heer Ch. O. van der Plas, en elf residenten. Zij werd gepresideerd door den Landvoogd.

Z. Exc. opende de conferentie en begroette de aanwezigen; het is den Landvoogd aangenaam opnieuw in persoonlijk contact met de heeren te komen.

Vervolgens stelt Z. Exc. de behandeling der verschillende vraagpunten aan de orde.

Het eerste punt van bespreking betrof den inwendigen politieken toestand. Bizondere aandacht werd bij de nauwkeurige gedachtenwisseling gewijd aan de eenigszins speciale toestanden op dit gebied te Pekalongan. Aan de levendige discussies werd door velen deelgenomen. Geconcludeerd werd dat de politieke toestand onder de gegeven omstandigheden in het betrokken gouvernement bevredigend kan worden geacht.

In de tweede plaats werd behandeld de verhouding tusschen het Europeesch en het Inlandsch bestuur in verband met de bestuurshervorming. Het lag ten aanzien van dit punt niet in de bedoeling tot beslissingen te komen, doch uitsluitend om de verschillende meeningen te vernemen in het bijzonder ten aanzien van de taak van regent en assistent-resident, die breedvoerig in oogenschouw werd genomen.

Vervolgens werd besproken de practijk der goeroe-ordonnantie 1925, ten aanzien van welke besprekingen echter niets valt mede te deelen.

In de vierde plaats kwam in behandeling de verminderde animo onder de zonen van prijaji's voor de studie tot opleiding van den bestuursdienst. Zooals

L. S.

Een evenement in de Inlandsche B. B. wereld mag voorzeker genoemd worden het door de Gediplomeerde Inl. Bestuursambtenaren in hun huishoudelijke vergadering van 2 December a. p. te Semarang genomen besluit, om den Oud-Osvianen-Bond op te heffen, op grond van de volgende redenen:

- I. De O. O. B. was te grootsch van opzet, en scheen geen levenskracht meer te bezitten.
- II. De O. O. B. maakte door zijn lijdensbestaan een niet al te gunstigen indruk op het Inl. Bestuurscorps, zoodat menigeen te angstvallig was om zich bij den bond aan te sluiten.

Nog op diezelfde vergadering werd direct na het verscheiden van den O. O. B. overgegaan tot de oprichting van een nieuwen bond, met name de „Vereeniging van Ambtenaren bij den Inlandschen Bestuursdienst” (V. A. I. B.) welke zich ten doel stelt:

- a. de kennis op bestuursgebied der leden in het bijzonder, en die der Inl. Bestuursambtenaren in het algemeen te bevorderen.
- b. datgene te doen, wat van belang kan worden geacht voor den Inl. Bestuursdienst.
- c. de gezelligheid onder hare leden te bevorderen.

Als leden worden toegelaten:

Ambtenaren bij den Inl. Bestuursdienst (de z. g. A. I. B. 's), als zoodanig werkzaam, en ook degenen, die reeds tot hoogere betrekkingen zijn bevorderd, terwijl het entree en de maandelijksche contributie elk gesteld zijn op f 1 — (één gulden).

Teneinde bovenomschreven doel te kunnen bereiken, verschijnt maandelijks sedert 1 Januari van dit jaar — dus een maand na de oprichting der „V. A. I. B.” — een door het Bestuur geredigeerd orgaan, dat den naam draagt van „ONZE BODE”. Dit periodiek, hetwelk allereerst de bevordering onzer kennis en belichting van actueele bestuursvraagstukken beoogt, ontvangen de leden *gratis*, terwijl belangstellenden ook een abonnement kunnen nemen op ons blad door per halfjaar slechts f 2.50 te betalen.

De overtuiging, dat personen van dezelfde ontwikkeling en opvoeding, met nagenoeg dezelfde nooden en behoeften, het best kunnen harmonieeren, alsmede het feit, dat wij — verkeerende in een beginstadium — allicht te veel hooi op ons vork zouden nemen door *ineens* een zoo ruim mogelijk arbeidsveld te bestrijken, is één der voornaamste redenen, waarom de V. A. I. B. alleen toegankelijk is voor Gediplomeerde Ambtenaren, ofschoon wij hierbij direct moeten toevoegen, dat de V. A. I. B. steeds doende is om samenwerking te zoeken met andere zuster-vereenigingen, die het belang van den Bestuursdienst beoogen.

In verband met de vraag, of de V. A. I. B. wel reden van bestaan heeft, kan hier met een gerust hart worden verklaard, dat de resultaten gedurende het eerste halfjaar ons tot verheugenis stemmen.

Oud-Osvianen! Gediplomeerde Inlandsche Bestuursambtenaren! Neemt U in acht, want Uw pad zal niet eeuwig over rozen gaan. Uw taak wordt met den dag steeds moeilijker, en vergt veel van Uw lichamelijke zoowel als geesteskrachten. Als enkeling zult gij het beslist moeilijk — zoo niet onmogelijk — bolwerken. En bovendien hoort gij niet, dat er volgens de pers stemmen zijn opgegaan, om juristen en Inl. Rechtskundigen tot den Bestuursdienst toe te laten? De hoogere rangen zullen zij betrekken, en wat zal dan Uw toekomst zijn, gij met Uw speciale bestuursopleiding?

Ziedaar een vraag, die ons tot diep nadenken stemt! Laten wij onze positie ernstig opnemen! Sluit U nader aaneen! En schaaft U onder de vaan der V. A. I. B., opdat wij krachtig kunnen staan.

Namens het Bestuur der „V. A. I. B.”

De Voorzitter

A. K. WIDJOJATMODJO

De Secretaris

DIRMAN.

A a n
de Gediplomeerde Inlandsche Bestuurs-
ambtenaren.

in
NEDERLANDSCH - INDIË

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

L. S.

Een evenement in de Inlandsche B. B. wereld mag voorzeker genoemd worden het door de Gediplomeerde Inl. Bestuursambtenaren in hun huishoudelijke vergadering van 2 December a. p. te Semarang genomen besluit, om den Oud-Osvianen-Bond op te heffen, op grond van de volgende redenen:

- I. De O. O. B. was te grootsch van opzet, en scheen geen levenskracht meer te bezitten.
- II. De O. O. B. maakte door zijn lijdensbestaan een niet al te gunstigen indruk op het Inl. Bestuurscorps, zoodat menigeen te angstvallig was om zich bij den bond aan te sluiten.

Nog op diezelfde vergadering werd direct na het verscheiden van den O. O. B. overgegaan tot de oprichting van een nieuwen bond, met name de „Vereeniging van Ambtenaren bij den Inlandschen Bestuursdienst” (V. A. I. B.) welke zich ten doel stelt:

- a. de kennis op bestuursgebied der leden in het bijzonder, en die der Inl. Bestuursambtenaren in het algemeen te bevorderen.
- b. datgene te doen, wat van belang kan worden geacht voor den Inl. Bestuursdienst.
- c. de gezelligheid onder hare leden te bevorderen.

Als leden worden toegelaten:

Ambtenaren bij den Inl. Bestuursdienst (de z. g. A. I. B. 's), als zoodanig werkzaam, en ook degenen, die reeds tot hoogere betrekkingen zijn bevorderd, terwijl het entree en de maandelijksche contributie elk gesteld zijn op f 1 — (één gulden).

Teneinde bovenomschreven doel te kunnen bereiken, verschijnt maandelijks sedert 1 Januari van dit jaar — dus een maand na de oprichting der „V. A. I. B.” — een door het Bestuur geredigeerd orgaan, dat den naam draagt van „ONZE BODE”. Dit periodiek, hetwelk allereerst de bevordering onzer kennis en belichting van actueele bestuursvraagstukken beoogt, ontvangen de leden *gratis*, terwijl belangstellenden ook een abonnement kunnen nemen op ons blad door per halfjaar slechts f 2.50 te betalen.

De overtuiging, dat personen van dezelfde ontwikkeling en opvoeding, met nagenoeg dezelfde nooden en behoeften, het best kunnen harmonieeren, alsmede het feit, dat wij — verkeerende in een beginstadium — allicht te veel hooi op ons vork zouden nemen door *ineens* een zoo ruim mogelijk arbeidsveld te bestrijken, is één der voornaamste redenen, waarom de V. A. I. B. alleen toegankelijk is voor Gediplomeerde Ambtenaren, ofschoon wij hierbij direct moeten toevoegen, dat de V. A. I. B. steeds doende is om samenwerking te zoeken met andere zuster-vereenigingen, die het belang van den Bestuursdienst beoogen.

In verband met de vraag, of de V. A. I. B. wel reden van bestaan heeft, kan hier met een gerust hart worden verklaard, dat de resultaten gedurende het eerste halfjaar ons tot verheugenis stemmen.

Oud-Osvianen! Gediplomeerde Inlandsche Bestuursambtenaren! Neemt U in acht, want Uw pad zal niet eeuwig over rozen gaan. Uw taak wordt met den dag steeds moeilijker, en vergt veel van Uw lichamelijke zoowel als geesteskrachten. Als enkeling zult gij het beslist moeilijk — zoo niet onmogelijk — bolwerken. En bovendien hoort gij niet, dat er volgens de pers stemmen zijn opgegaan, om juristen en Inl. Rechtskundigen tot den Bestuursdienst toe te laten? De hoogere rangen zullen zij betrekken, en wat zal dan Uw toekomst zijn, gij met Uw speciale bestuursopleiding?

Ziedaar een vraag, die ons tot diep nadenken stemt! Laten wij onze positie ernstig opnemen! Sluit U nader aaneen! En schaaft U onder de vaan der V. A. I. B., opdat wij krachtig kunnen staan.

Namens het Bestuur der „V. A. I. B.”

De Voorzitter

A. K. WIDJOATMODJO

De Secretaris

DIRMAN.

A a n
de Gediplomeerde Inlandsche Bestuurs-
ambtenaren.

in
NEDERLANDSCH - INDIË

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bekend, is ook het vorig jaar dit punt een onderwerp van bespreking geweest. Uitvoerig werd van gedachten gewisseld; geen nieuwe gezichtspunten werden geopend. Als conclusie der besprekingen kan worden medegedeeld dat de toestand bevredigend wordt geacht en dat het zich laat aanzien dat niet een dergelijke vermindering van de animo behoeft te worden verwacht als waarvoor vroeger werd gevreesd.

Tot slot werd besproken de wenschelijkheid van het houden van lezingen door en voor Inlandsche ambtenaren over onderwerpen van actueel bestuursbelang op de wijze als in verschillende regentschappen van Midden Java plaats vindt.

Na afloop der besprekingen heeft de regent van Magelang op verzoek van eenige oudere regenten en namens alle regenten den gouverneur-generaal toegesproken en bedankt voor het vertrouwen, dat Z. Exc. door het organiseren dezer bijeenkomsten blijkt te stellen in de regenten, — een vertrouwen dat zij waardig zullen blijven.

Z. Exc. heeft daarna de bijeenkomst met een kort woord gesloten. De Landvoogd dankte voor de levendige deelname aan de besprekingen en zeide bijzonder voldaan te zijn over de resultaten. Het ligt dan ook in het vaste voornemen van Z. Exc. om het volgend jaar weer een conferentie met de regenten te houden.

(Uit de Locomotief)

Banale filmpjes.

. . . . om practisch te worden voorbereid voor de vervulling van de *hoogere* betrekkingen bij den Inlandschen Bestuursdienst. . . ., aldus ons aanstellingsbesluit van het departement.

Prachtig, niet waar! Mooier kan het niet.

Laat eens kijken, 2 jaar Mantri Politie, na 6 jaar „hoofd” van een onderdistrict Hé, wat jammer, dat je begint met honderd vijf en zeventig heele peggels, net genoeg voor huishuur en belasting. . . . Maar, enfin, je bent in elk geval „hoofd”, en da’s toch heel wat. En dan nog 6 jaar dienen, Regentschaps-secretaris. . . . neen, niet als kantoorkruk, liever Wedana in een district. Da’s nou pas een man, zie je! Nu nog een paar jaartjes, Patih, en dan Regent. . . .

Neen, meneer, U vergist zich, zoo kunt U wel aan den gang blijven tot aan den dag des oordeels. Wedana, is al mooi genoeg, en dat is gewoonlijk de „baton de marechal”, ook voor U. . . . Enfant terrible!

Ziet U daar die meneer met de Bonihoed op? Daar, bij den ingang van de passer? Neen, niet die jonge, die oude man daar naast hem. . . . Ja, juist, die, met een karwats in de hand. Ziet U h’m? Precies, da’s de Mantri Politie, ook een collega van U dus. Een Mantri Politie van de oude garde.

Blijft U? Vijftien? Neen, vijf en twintig jaren, meneer, vijf en twintig dienstjaren, U kunt wel zien aan z’n gebogen rug, dat ie geen jonge knaap meer is. En kijk eens, die fletse oogen van h’m, dat heeft ie te danken aan de registers, toen hij in de Onderaan troonde als djoeroetoelis, vijftien jaren lang. En de honderd vijf en twintig pop, die hij elke maand toucheert, da’s ook niet veel, wat? Negen kinderen heeft ie thuis zitten, moet U weten! Nou, ik denk niet, dat hij Wedana zal worden. Ziet U, met de tegenwoordige regeling!

Zegt U? Aan wien de schuld, da weet ik niet, meneer. Dat weet U misschien beter. Kom! Weet U het ook niet, nou ik ook niet.

Maar, kan Uw bond niet iets voor deze groep menschen doen?

Wat zegt U? Nou ja, de bond is wel van de gediplomeerden maar daarom mag je je „collega’s” niet vergeten!

Herman.

Terugbetaling van te veel genoten inkomsten.

De le gouvernements-secretaris heeft het volgende rondschrjven verzonden:

Bij het besluit van 15 Augustus 1926 No. 3 (Staatsblad No. 383) werd bepaald dat tot 31 Januari 1928 alle sedert 1 Februari 1925 genomen beschikkingen, waarbij op grond van de B. B. L. 1925 of de daarmee samenhangende voorschriften inkomsten worden toegekend van welken aard ook, worden geacht te geschieden en te zijn geschied onder voorbehoud van herziening bij onjuist blijkende berekening, met terugvordering van het te veel genotene. De werkingsduur van genoemd besluit werd sedert bij dat van 28 Januari 1928, No. 26 (Staatsblad No. 16) verlengd tot ultimo Januari j. l.

Blijkens mijn in het Bijblad op het Staatsblad onder No. 11195 opgenomen rondschrjven van 28 October 1926 No. 2037/AI was de gouverneur-generaal van oordeel dat de uit eerstgenoemd besluit voortvloeiende

verplichting tot terugbetaling van te veel genoten inkomsten in het algemeen dermate bezwaarlijk is voor de betrokken landsdienaren dat Zijne Excellentie daarvan verder wenschte af te zijn, uitgezonderd in die gevallen waarin de berekeningen gegrond waren op door de belanghebbenden zelf verstrekte foutieve gegevens dan wel belanghebbenden zelf geweten hebben dat hun te hooge inkomsten werden uitbetaald.

Nu sedert 1 Februari j.l de werking van Staatsblad 1926 No. 385 een einde heeft genomen en dus ook aan de bovenweergegeven beslissing in Bijblad 11195 de grondslag is ontvallen, zijn van dien datum af weder van kracht geworden de voorschriften gegeven in mijn rondschriften van 26 November 1923 No. 2799a/IIIAI (Bijblad op het Staatsblad No. 10491) waarin o.m. is vastgelegd, dat ingeval een ten onrechte plaats gehad hebbende uitbetaling steunde op een besluit van de tot het uitvaardigen daarvan bevoegde autoriteit, welk besluit echter in strijd was met een algemeene wedde-regeling, de ambtenaar die teveel genoot, aan het geslagen besluit, dat tegenover hem bindend is, een recht ontleent van het hem toegekende, terwijl de autoriteit die de bezoldiging op een onjuist bedrag vaststelde, voor de daardoor te weeggebrachte schade aansprakelijk is en bloot staat aan toepassing van de bepalingen in Staatsblad 1904 No. 241.

De gouverneur-generaal heeft echter besloten laatstbedoelde bepalingen tot nader order slechts toe te passen in die gevallen waarin blijkt van opzet of grove onachtzaamheid, aangezien Zijner Excellentie is gebleken dat de hanteering van de B. B. L. en daarmee samenhangende voorschriften nog steeds tot moeilijkheden en als gevolg daarvan tot minder juiste beslissingen leidt, voor de gevolgen waarvan zonder onbillijk te zijn de betrokken ambtenaren of autoriteiten thans nog niet volledig aansprakelijk kunnen worden gesteld.

De landvoogd doet hierbij — zij het ten overvloede — nog aantekenen dat het vorenstaande geen verandering brengt in de behandeling van gevallen, waarin het gaat om een eenvoudige fout van de administratie, waaromtrent nadere regels zijn gegeven in Bijblad op het Staatsblad No 11617.

Regentschaps-Ordonnantie.

(Vervolg).

HOOFDSTUK V

Bevoegdheid en taak van den regentschapsraad en van het college van gedeputeerden.

Art. 52. Aan den regentschapsraad behoort de regeling en het bestuur van de huishouding van het regentschap.

Art. 53. De regentschapsraad kan de belangen van het regentschap en van zijne ingezetenen voorstaan bij den Gouverneur-Generaal, den Volksraad, den Provinciaal Raad, alsmede bij het college van gedeputeerden, den Gouverneur en den resident

Art. 54 1. De regentschapsraad kan met andere zelfstandige gemeenschappen gemeenschappelijke zaken, belangen, inrichtingen of werken regelen.

2. Deze regelingen, zoomede hare wijziging eischen de goedkeuring van het college van gedeputeerden.

3. Indien omtrent de opheffing of intrekking eener regeling tusschen de betrokkenen geen overeenstemming kan worden verkregen, staat de beslissing aan het college van gedeputeerden.

4. Binnen dertig dagen na ontvangst van de beslissing van het college van gedeputeerden kunnen de betrokkenen daartegen hunne bezwaren inbrengen bij den Gouverneur-Generaal.

5. De Gouverneur-Generaal neemt eene beslissing bij een met redenen omkleed besluit, dat in het provinciaal blad wordt opgenomen.

Art. 55. (Aangevuld bij St. 1926 No. 526 en gewijzigd bij St. 1928 No. 2). 1 De regentschapsraad stelt de verordeningen vast, die hij in het belang van het regentschap noodig oordeelt, of die vereischt worden tot de uitvoering van algemeene of provinciale verordeningen, voor zooverre deze de medewerking van den regentschapsraad voor die uitvoering vorderen.

2. De regentschapsverordeningen worden in het Nederlandsch vastgesteld.

Art. 56. 1. In regentschapsverordeningen mogen geen bepalingen worden opgenomen omtrent punten, waaromtrent voorzien is bij algemeene of provinciale verordeningen, die op het regentschap toepasselijk zijn, tenzij daartoe onderscheidenlijk bij algemeene of provinciale verordening vrijheid is verkregen.

2. Zij treden niet in de regeling van huishoudelijke belangen van binnen het regentschap gelegen desa's en andere zelfstandige gemeenschappen. Doen zij dit,

dan zijn ze verbindend, totdat zij worden geschorst of vernietigd.

3. Bepalingen van verordeningen van den regentschapsraad houden van rechtswege op te gelden, wanneer in het onderwerp dier bepalingen wordt voorzien door eene algemeene of provinciale verordening.

Art. 57. De regentschapsverordeningen worden steeds zoo spoedig mogelijk na de vergadering waarin zij werden vastgesteld, bij door den regent en den secretaris te waarmerken afschriften medegedeeld aan het college van gedeputeerden, dat daarvan binnen acht dagen bericht van ontvangst doet toekomen aan den regentschapsraad.

Art. 58. 1. Bij ordonnantie kan ten aanzien van besluiten van den regentschapsraad omtrent bepaalde onderwerpen worden bepaald, dat zij niet in werking treden dan na goedkeuring, hetzij van den Gouverneur-Generaal, hetzij van het college van gedeputeerden.

2. Deze goedkeuring wordt geacht te zijn verleend, indien binnen 6 maanden na den dag, waarop het besluit is vastgesteld, door den Gouverneur-Generaal dan wel het college van gedeputeerden geen beslissing is genomen.

De Gouverneur-Generaal dan wel het college van gedeputeerden kunnen bij een binnen dien termijn van 6 maanden te nemen, met redenen omkleed besluit den termijn verlengen.

3. Wanneer de goedkeuring niet wordt verleend, krijgt de regentschapsraad daarvan mededeeling onder vermelding van redenen.

4. Van de weigering der goedkeuring door het college van gedeputeerden is beroep op den Gouverneur-Generaal, die bij een met redenen omkleed besluit beslist.

Art. 59. (Gewijzigd bij St 1926 No 254). 1. De regentschapsraad is bevoegd tot het heffen van belastingen. De daartoe strekkende verordeningen worden binnen acht dagen na hare vaststelling voorgedragen aan het college van gedeputeerden, dat binnen zes weken na den dag, waarop het besluit is vastgesteld, verslag doet aan den Gouverneur-Generaal die, na den Raad van Nederlandsch-Indië te hebben gehoord, binnen drie maanden nadat het eerstgenoemd college verslag heeft gedaan, beslist. De beslissing kan bij een binnen dien tijd te nemen, met redenen te omkleeden besluit, worden verdaagd.

2. Bij ordonnantie kunnen algemeene regelen worden gesteld omtrent de heffing en invordering van regentschapsbelastingen.

3. Teruggaaf of vrijstelling van belasting geschiedt niet dan in de gevallen en op de wijze in de belastingverorpening voorzien.

Art. 60. Besluiten van den regentschapsraad strekkende tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van onroerend goed of tot het trefien van dadingen vereischen de goedkeuring van het college van gedeputeerden, indien met de uitvoering een bedrag is genoemd, dat een bij provinciale verordening te bepalen grens te boven gaat.

Art. 61. 1. Ten laste van een regentschap kan geen geldleening worden aangeaan of gewaarborgd dan onder voorbehoud van bekrachtiging van het daartoe strekkend besluit door het college van gedeputeerden

2. Het besluit tot het aangaan van een geldleening wijst de middelen aan, waaruit de renten en de aflossing der leening zullen worden gevonden.

Art. 62. 1. Tenzij bij algemeene verordening anders is bepaald, kan de regentschapsraad op overtreding zijner verordeningen hechtenis van ten hoogste acht dagen of geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden met of zonder verbeurdverklaring van bepaalde goederen stellen.

2. Voor het geval, dat tijdens het plegen van de overtreding nog geen jaar is verlopen, sedert eene vroegere veroordeeling van den schuldige wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kunnen de in het vorige lid bedoelde straffen tot het dubbel van de daarbij gestelde maxima worden bedreigd.

3. De in dit artikel bedoelde verordeningen welke strafbepalingen inhouden, vereischen de goedkeuring van het college van gedeputeerden.

Art. 63. 1. Waar bij de uitvoering van regentschapsbesluiten politiedwang wordt toegepast, kan zulks geschieden op kosten van den overtreder.

2. Spoedeischende gevallen uitgezonderd, geschiedt geene politiedwang, dan nadat de overtreder schriftelijk is gewaarschuwd.

Art. 64. (Gewijzigd bij St. 1926 No 526). 1. De regentschaps verordeningen verbinden niet, dan wanneer zij behoorlijk zijn afgekondigd.

2. De regent zorgt voor de afkondiging van de verordeningen door hare plaatsing in het provinciaal blad.

Art. 65. Het formulier van de regentschapsverordeningen is als volgt:

„De (naam van den raad)

„stelt vast de volgende verordening:

(titel der verordening)

(inhoud der verordening)

(dagteekening)

„De Regent van

(handteekening)

Art. 66. (Aangevuld bij St. 1926 No. 526 en gewijzigd bij St. 1928 No 2). 1. De regentschapsverordeningen treden, wanneer geen ander tijdstip is bepaald, in werking op den dertigsten dag na dien der dagteekening van het provinciaal blad, waarin de afkondiging heeft plaats gehad.

2. De regent zorgt, dat de afgekondigde verordeningen tijdig, op door den regentschapsraad te bepalen wijze, plaatselijk worden bekend gemaakt, onder bijvoeging van vertalingen daarvan in de landstaal en in het Maleisch.

Art. 67. (Aangevuld bij St. 1926 No, 373) 1. De regentschapsverordeningen, die niet in werking mogen treden dan na door den Gouverneur-Generaal of het college van gedeputeerden te zijn goedgekeurd, worden niet afgekondigd, voordat de goedkeuring is verleend, dan wel de in het tweede lid van artikel 58 bedoelde termijn of verlengde termijn is verstreken.

2. Zij worden, zoodra de goedkeuring is verleend afgekondigd met het onderschrift :

„Bovenstaande verordening is goedgekeurd door den Gouverneur-Generaal (het college van gedeputeerden van) bij besluit van”

(handteekening van den secretaris van het Gouvernement of van het college van gedeputeerden).

3. Wanneer de in het tweede lid van artikel 58 bedoelde termijn of verlengde termijn verstreken is, geschiedt de afkondiging met het onderschrift :

„Bovenstaande verordening wordt krachtens het tweede lid van artikel 58 der regentschapsordonnantie geacht door den Gouverneur-Generaal (het college van gedeputeerde van) te zijn goedgekeurd.

„De Regent van” (handteekening).

Art. 68 Jaarlijks doet het college van gedeputeerden in het provinciaal blad eene korte opgave plaatsen van de gedurende het vorige jaar door de regentschapsraden hunner provincie afgekondigde verordeningen.

Art. 69. 1. De regentschapsraad verklaart ten minste eenmaal in de vijf jaren, welke door hem vastgestelde verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd, nog zullen gelden.

2. Dit geschiedt bij eene verordening, vermeldende de geldende verordeningen, zoomede den datum van het provinciaal blad, waarin zij geplaatst zijn, dan wel bij gedeeltelijke handhaving dier verordeningen, de bepalingen, die nog zullen gelden.

Art. 70. Het college van gecommiteerden is belast met de uitvoering van de besluiten van den regentschapsraad en met de beslissing der over die uitvoering gerezen geschillen, tenzij die beslissing aan anderen is opgedragen.

Art. 71. 1. Het college van gecommiteerden is belast met de bij algemeene of provinciale verordeningen gevorderde medewerking tot uitvoering daarvan :

- a. wanneer deze verordeningen niet bepaaldelijk de medewerking van den regentschapsraad of van den regent vorderen ;
- b. wanneer de medewerking van den regentschapsraad bepaaldelijk gevorderd wordt, doch deze die medewerking niet of niet behoorlijk verleent.

2. Wordt de medewerking door het college van gecommiteerden niet of niet behoorlijk verleend, dan voorziet na bekomen machtiging van den Gouverneur, of in dringende gevallen onder nadere goedkeuring van den Gouverneur de resident hierin op kosten van het regentschap.

Art. 72. Het college van gecommiteerden zorgt voor de behoorlijke voorbereiding van al hetgeen in den raad ter overweging en beslissing moet worden gebracht, voor zoover die voorbereiding niet aan anderen is opgedragen.

Art. 73 Het college van gecommiteerden vertegenwoordigt het regentschap in en buiten rechten.

Art. 74. 1. Zoowel het college van gecommiteerden in zijn geheel als de voorzitter en de leden daarvan zijn, voorzooveel de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken betreft, verantwoordelijk aan den regentschapsraad.

2. Zij geven te dien aanzien zoowel gezamenlijk, als persoonlijk, alle door den regentschapsraad verlangde inlichtingen

3. Ingeval dit geweigerd wordt, kan de regentschapsraad een of meer der gecommiteerden van hunne betrekking vervallen verklaren.

HOOFDSTUK VI.

Het beheer en de verantwoording van de geldmiddelen van het regentschap.

AFDEELING I.

Algemeene bepaling.

Art. 75. Aan den raad behoort, met betrekking tot het beheer der eigen geldmiddelen van het regentschap, alle bevoegdheid, die niet bij algemeene

verordening aan den Gouverneur-Generaal of het College van gedeputeerden voorbehouden is.

Art. 76. 1. De Gouverneur-Generaal kan ten behoeve van de geldmiddelen van het regentschap — het ontvangen, bewaren, betalen of afleveren van gelden, geldswaarden en goederen — of dragen aan landsdienaren, die ten aanzien van de algemeene geldmiddelen van Nederlandsch-Indië met soortgelijke werkzaamheden belast zijn.

2. Deze landsdienaren administreeren de geldmiddelen van het regentschap met inachtneming van de voorschriften, welke daaromtrent door den Gouverneur-Generaal of het College van gedeputeerden worden gegeven.

3. Zij zorgen, dat de administratie der geldmiddelen van het regentschap geheel gescheiden blijft van de landsadministratie.

Art. 77. 1. De Gouverneur-Generaal kan ten aanzien van het beheer der geldmiddelen van het regentschap zoodanige administratieve voorschriften geven als Hem noodig voorkomen.

2. Door den raad vastgestelde regelingen nopens genoemd beheer houden op van kracht te zijn, wanneer het onderwerp, daarbij geregeld nader door den Gouverneur-Generaal wordt geregeld.

AFDEELING 2.

De begrooting.

Art. 78. 1. Voor elk regentschap wordt de eerste begrooting bij ordonnantie vastgesteld.

2. Vervolgens geschiedt de vaststelling jaarlijks door den regenschapsraad.

3. Na het eerste jaar behoeft de begrooting om te werken de goedkeuring van het college van gedeputeerden.

4. Het college van gedeputeerden verleent of onthoudt zijne goedkeuring aan de begrooting in haar geheel.

5. Weigering van goedkeuring eener begrooting door het college van gedeputeerden geschiedt bij een met redenen omkleed besluit.

Art. 78a (Ingevoegd bij St. 1926 No: 373). Voor wijzigingen van de begrooting, ook van de eerste, waartoe niet bij de begrooting zelve machtiging is verleend, gelden de bepaling van het vorig artikel met uitzondering van het eerste lid.

Art. 79. 1. De begrooting wordt voor de uitgaven in afdeelingen en artikelen en voor de ontvangsten in onderdeelen gesplitst.

. Indien onderscheid wordt gemaakt tusschen gewonen en buitengewonen dienst wordt de begrooting zoowel voor de uitgaven als voor de ontvangsten daartoe bovendien in twee hoofdstukken verdeeld,

3. Onder de gewone uitgaven wordt een post voor onvoorziene uitgaven uitgetrokken.

4. Bij de begrooting wordt bepaald:

a. welke artikelen mogen worden aangevuld door overschrijving van den post voor onvoorziene uitgaven;

b. van welke artikelen, buiten den post voor onvoorziene uitgaven, overschrijving geoorloofd is, met aanwijzing tevens van de posten, welke door de overschrijving mogen worden verhoogd.

5. Alle overschrijvingen worden bevolen door den raad bij met redenen omkleed besluiten, waarvan afschrift wordt gezonden aan het college van gedeputeerden.

Art. 80. De in art. 78 bedoelde begrooting wordt door den raad minstens drie maanden voor den aanvang van het jaar, waarvoor zij dienen moet, vastgesteld en onmiddellijk daarop aan het college van gedeputeerden ter goedkeuring aangeboden.

Art. 81. 1. De regent maakt, zoodra hij van de goedkeuring eener begrooting of begrootingswijziging kennis krijgt, de goedgekeurde begrooting of begrootingswijziging op door den raad te bepalen wijze bekend, waardoor zij verbindend worden.

2. Is de goedgekeurde begrooting nog niet bekend gemaakt op 1 Januari van het jaar, waarvoor zij moet dienen, dan strekt tot dat de begrooting verbindend wordt, die van het vorig jaar tot grondslag van het beheer voor het alsdan aangevangen dienstjaar.

Art. 82. 1. Vermenging van uitgaven en ontvangsten is verboden.

2. Behoudens het bepaalde bij het eerste lid der artikelen 95 en 101 moeten derhalve alle uitgaven ten bate en alle ontvangsten ten bate van de begrooting gebracht worden.

Art. 83. 1. Het dienstjaar loopt van 1 Januari tot en met 31 December.

2. De dienst blijft open: tot en met ultimo Februari van het jaar, volgende op het dienstjaar, om de werken, transporten en leveringen of gedeelten daarvan te volbrengen, welke volgens overeengekomen voorwaarden in het dienstjaar zouden plaats hebben, doch volgens verklaring van het college van gecommiteerden door buitengewone omstandigheden, in die verklaring te vermelden niet voor het eind van het dienstjaar zijn volbracht; tot en met ultimo Juni van het jaar volgende op het dienstjaar, om alles ten einde te brengen, wat het verevenen en betaalbaarstellen van de uitgaven en het bewerkstelligen van de ontvangsten betreft.

Errata.

(Zie „Onze Bode” No. 5.)

In pag. 1 kolom 2 regel 2 staat: *den vijftigsten geboortedag*; moet zijn: *de vijftigste geboortedag*.

In pag. 3 kolom 1 regel: 9 staat: *een mengelmoes van vreugde en droefenis*; moet zijn: *een mengeling van vreugde en droefenis*.

In pag. 4 kolom 1 regel 17; staat: *twintig jaar gelden* moet zijn: *twintig jaar geleden*.

In pag. 4 kolom 2 regel, 22 staat: *ongechikt voor den dienst* moet zijn: *ongeschikt voor den dienst*.

In pag. 12 kolom 2 regel 5; staat: *practischen B. B. ervaring* moet zijn; *practische B. B. ervaring*.

In pag. 22 kolom 1; regel. 11 staat: *den geest der zijds* moet zijn: *den geest des tijds*.

In pag. 22 kolom 2, regel 23 staat: *houdt goeden goed* moet zijn: *houdt goeden moed*.

In pag. 24 kolom 2 regel 10 staat: *wij alleen* moet zijn: *wij allen*.

TABIB ACHMAD SODIN

Petoedoengan No. 49

Telefoon 1369

Semarang.

Toean djangan poetoerken pengharepan.

Sebab saja soedah doewa poeloe taoen lamanja di Indonesia dan soedah dapet banjak Certificaat (soerat poedjian) dari segala bangsa. Toean toean boleh boektiken sendiri bisa mengobatan segala roepa penjakit sampe baik,

Zonder operatie.

Sakit ambeien (bawasir,) sakit mata, napas sesek, batoek asma, segala sakit kentjing, sakit prampoean, kentjing manis, beri-beri, penjakit prampoean kepoetian etc. etc., malaria, sakit reumatiek, boeah pinggang, dysenteri, dan lain-lain penjakit.

Segala waktoe bisa panggil didalem of loear Kota.

dan sedia obat-obat patent, bisa minta dikirim dengan reimbours.

Obat Patent.

No. 1 Obat Fakir Olie (goenaken penjakit seperti jang terseboet dibawah ini:

Sakit toelang (atoeran pake doea of tiga tetes tjampoer sama minjak klapa banjaknja 30 gram of 2 sendok makan en lant as gosok diwaktoe tidoer).

Sakit medjen jang kloear nanah tjampoer darah, atawa moeles lantaran dari loeka oesoos atawa kempoeng, (atoeran pake satoe hari tiga kali, sekali minoem 2 tetes tjampoer sedikit goela pasir djadi satoe hari 6 tetes en kaloe soedah minoem itoe obat boleh minoem air thee sedikit).

Sakit kepala (atoeran pake boleh gosok sadja).

Sakit moentah (atoeran pake 2 tetes tjampoer sama air thee, satoe hari doea kali).

Sakit batoek Kering (atoeran pake satoe hari minoem doea kali, satoe kali minoem 3 tetes tjampoer sama koffie).

Sakit gigi (atoeran pake kapoek ditjeloepkan didalem obat en lant as boleh taroek di gigi jang sakit).

Sakit Panoen en sakit koekoel (atoeran pake 2 tetes tjampoer sama minjak widjen en lant as digosoken dimana tempatnja diwaktoe malem). Satoe botol 5 gram harga f 7.50

No. 2 Obat Madjoen Achmedi (boeat goenaken koewat badan) (atoeran pake 1 sendok thee lant as minoem thee of koffie). Harga 1 botol f 5.—

No. 3 Obat Pil Habsebar (boeat penjakit peroet) atoeran pake saben pagi 4 pil oental dengan koffie atawa thee. Harga 1 botol f 1.75.

No. 4 Obat Nasjoek (boeat sakit kepala) atoeran pake, seroot satoe hari tiga kali). Harga 1 botol f 1.50

No. 5 Minjak Expres (boeat seneng hati) atoeran pake semir lebih doeloe 5 menuut). Harga 1 botol f 2.50

No. 6 Kadas atawa Gatel (atoeran pake gosok satoe hari tiga kali). Harga 1 botol f 1.50

No. 7 Obat Koreng (atoeran pake kepiorken dimana jang sakit. Harga 1 botol f 0.50

No. 8 Pil Bidadari (atawa boeat kesenangan hati atawa kesehatan) (atoeran pake satoe hari 3 pil abis makan nasik 1 pil dengan air dingin). Harga 1 botol f 3.—

No. 9 Minjak Ramboet (atoeran pake abis mandi gosoken diramboet). Harga 1 botol 60 gram f 2.50

No. 10 Obat Mata (atoeran pake satoe hari doea kali tetesken dimata, sekali pake 2 tetes). Harga 1 botol 10 gram f 1.—

No. 11 Obat Batoek Darah atawa Mengi (atoeran pake satoe hari doea kali ngemoet, satoe hari ngemoet satoe pil en sesoedahnja ngemoet tidak boleh minoem air dingin satoe djam lamanja. Harga 1 botol f 2.50.

A W A S !

Ini dia

A W A S !

Njonja-njonja dan Toewan-toewan kalo maoe **BABARKEN SOGA DJOKJA** njang bagoes, koewat serta tida bisa loentoer atawa maoe **NJELEPKEN** dengan ongkost moerah, dan membeli Kain-Batik tjarilah ini **MERK** njang soedah terkenal.

Ada sedia tjoekoep segala Kain-Batik dari harga njang mahal sampe njang moerah, djoega trima pakerdjaän bikin **TIAP-BATIK** dari tembaga, dan lain-lainnja keperloean boeat Batik.

Harga-harga seperti terseboet di bawah ini:

BABARKEN SOGA DJOKJA	boeat	Kain atawa Saroong	per potong	f 3.—
"	"	Slendang	"	f 1.50
NJELEPKEN	"	lket	"	f 1.50
MORI LOJORAN No. 1	"	Kain atawa Saroong	"	f 1.—
"	"	Slendang atawa lket	"	f 0.50
"	"	Kain	"	f 2.50
"	"	Saroong	"	f 2.—
"	"	lket	"	f 1.25
"	"	Kain	"	f 2.—
"	"	Saroong	"	f 1.75
"	"	lket	"	f 1.—
"	"	Kain	"	f 3.50
tjorehan potlood No. 1	"	"	"	f 0.70
LILIN BATIKAN	"	"	"	f 0.80
TEMBOKAN	"	"	"	"

ini lilin tinggal pake sadja,

Memoedjiken dengan hormat, **TAN KONG TIEN** Boegangan — Semarang — Telef. No. 1557.